Šifra kandidata:

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI ROK

M 0 4 1 1 0 3 1 1

SLOVENŠČINA

Izpitna pola 1

Šolski esej

Ponedeljek, 10. maj 2004 / 150 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik.
Izpitni poli je priloženo izhodiščno besedilo za interpretativni esej.
Kandidat dobi tudi dva ocenjevalna obrazca in dva konceptna lista.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.

Ne obračajte strani, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

V tej izpitni poli so navodila za razpravljalni in interpretativni esej. Izberite samo en esej. Pišite z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom v izpitno polo. **Pišite razločno.** Pisanje s samimi velikimi črkami (verzalkami) ni dovoljeno (odbitne točke). Nečitljivi eseji bodo ocenjeni z nič točkami. Osnutek eseja pišite na konceptna lista.

Osnutek se ne upošteva pri ocenjevanju.

V preglednici zaznamujte izbrani esej z "x".

Razpravljalni esej	Interpretativni esej

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani.

© RIC 2004

Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia

RAZPRAVLJALNI ESEJ

»ISTOST« IN DRUGAČNOST V *KRASNEM NOVEM SVETU* IN *ALAMUTU*

»Skupnost, istost, stalnost« je geslo svetovne države v *Krasnem novem svetu*, ki označuje posebno hierarhijo ljudi. Kako bi jo primerjali s strogo ureditvijo izmailske utrdbe v *Alamutu* in v razlago vnesli tudi primerjavo o sredstvih manipulacije z množico v teh romanih? Ob dogodkih iz romanov skušajte pojasniti in ovrednotiti individualnost in drugačnost Johna in Mirjam. Kaj menite o pravici do drugačnosti v našem času?

Pazite na jezik, zgradbo in slog svojega pisanja.
Esej naj obsega od 700 do 1000 besed.

INTERPRETATIVNI ESEJ

Aldous Huxley: Krasni novi svet (odlomek)
Aldous Huxley: Krasni novi svet. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2003. 90–93

Življenje v "novem svetu" teče po natančno začrtani poti. Drugačnosti v razmišljanju in ravnanju skoraj nihče ne mara. Bi s podatki iz odlomka lahko označili literarni osebi in razložili, v čem vse je Bernardovo razmišljanje in dojemanje okolice drugačno od Lenininega? Bi znali z upoštevanjem celotnega romana utemeljiti Bernardovo misel, da zaradi svojega prilagajanja ne more biti svoboden? Kako pisatelj stopnjuje napetost v odlomku in kje ta popusti? Kako ste razumeli konec odlomka?

Pazite na jezik, zgradbo in slog svojega pisanja.
Esej naj obsega od 700 do 1000 besed.

Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia

NASLOV IZBRANEGA ESEJA